

Skellefteå kommun

Rektorn vid Skråmträsskolan

mai-ellen.andersson@skelleftea.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Skråmträsskolan
i Skellefteå

Tillsyn av Skråmträsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skellefteå under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Skråmträsskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 februari 2012. Vid tillsynen genomfördes en rundvandring på skolan och intervju med rektorn.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Skråmträsskolan har en tydlig planering för sitt kvalitetsarbete för läsåret 2011/12, vilken har sin utgångspunkt i läroplanens områden, Kunskaper, Normer och värden samt Elevers inflytande och ansvar. I planeringen finns angivet mål, aktiviteter och mått.

När det gäller uppföljning och utvärdering saknas dock en redovisning av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklass. Av tillsynen framgår att rektorn har god kunskap om elever som riskerar att inte nå målen. Däremot genomför rektorn inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i årskurs 5 och i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3. Det framkommer att en dokumenterad sammanställning och analys av varje steg i arbetet kring elever i behov av särskilt stöd inte genomförs. Skråmträsskolan saknar därmed viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete för att kunna vidta relevanta åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen.

Inom ramen för skolans kvalitetsarbete pågår ett arbete med att tydliggöra kunskapskrav för både lärare och elever. I detta arbete ingår att planera undervisningen utifrån långsiktiga förmågor, centralt innehåll och kunskapskrav.

Av tillsynen framgår att det bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete vid Skråmträsskolan. Rektorn uppger att personalen har en gemensam syn i detta arbete och framtagna ordningsregler följs samt att värdegrundsarbetet regelbundet följs upp främst genom samtal men också via kommunens enkäter.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Skråmträsskolan i Skellefteå måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skellefteå kommun att **senast 2012-08-31** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolenhetens plan mot kränkande behandling motsvarar inte kraven i skollagen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Skolenhetens plan mot kränkande behandling ska ange vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap.8 § skollagen).
- Skolenhetens plan mot kränkande behandling ska omfatta förskoleklass och fritidshem (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska nås anmäls det inte till rektorn.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektorn ska se till att anmälan om elever som befaras att inte nå kunskapskraven sker till rektorn (3 kap. 8 § skollagen).
- Rektorn ska se till att åtgärdsprogram utvärderas löpande och relateras till elevens behov (3 kap. 9 § skollagen).
- Rektorn ska se till att det av åtgärdsprogrammen framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn bedriver inte en systematisk uppföljning och utvärdering på skolenhetsnivå.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ska sammanställa och analysera måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklass (4 kap. 4,6 §§ skollagen, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).
- Rektorn ska följa upp, sammanställa och analysera kunskapsresultaten på skolenhetsnivå (4 kap. 4, 6 §§ skollagen, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).
- Rektorn ska följa upp, sammanställa och analysera arbetet med särskilt stöd på skolenhetsnivå (4 kap. 4, 6 §§ skollagen, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska Ni **senast 2012-08-31** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Skolans insatser framgår inte på ett tydligt sätt i de individuella utvecklingsplanerna.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolenhetens plan mot kränkande behandling motsvarar inte kraven i skollagen.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det för varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Skråmträskskolan har en likabehandlingsplan upprättad för läsåret 2011/12 som innehåller exempel på förebyggande arbete och en modell för åtgärder vid kränkningar mellan elever. I planen återges också rutiner för dokumentation, uppföljning och utvärdering av planen och hur den ska göras känd för alla samt att kartläggning genomförs med elever i årskurserna 3–5. Riskområden finns dokumenterade däremot inte vilka specifika åtgärder som ska vidtas under läsåret, vilket är ett krav enligt skollagen. Skolenheten har heller inte dokumenterat hur föregående års åtgärder har genomförts utifrån förra årets plan. Enligt rektorn avser planen skolan och fritidshemmet men av dokumentationen framgår inte tydligt i planen att fritidshemmet och förskoleklass omfattas av kartläggning, som därmed kan tydliggöra vilka specifika åtgärder som kan behöva vidtas i dessa verksamheter. Planen bör benämnas plan mot kränkande behandling.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska nås anmäls det inte till rektorn.

Motivering:

Av skollagen framgår att det ska anmälas till rektor i de fall då det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter. Rektorn har ansvar för att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart

obehövt. Om en utredning visar att en elev behöver särskilt stöd ska eleven ges sådant och ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektor. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av intervju med rektorn framkommer att skolenheten har en arbetsgång för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Det framgår att anmälan till rektorn inte alltid sker när elever befaras att inte nå kunskapskraven. Detta medför att rektorn ibland saknar signal för att besluta om utredning. I de fall anmälan görs fattar rektorn beslut om utredning och om åtgärdsprogram ska utarbetas. I skolan finns också ett dokument för beslut med överklagan om att åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte utarbetas. Däremot framgår av dokumentstudier och i intervju med rektorn att uppföljning av genomförda insatser i arbetet med särskilt stöd främst sker i samband med utvecklingssamtalen. Det framgår inte heller om beslutade åtgärder avslutas eller åtgärder revideras. Skolinspektionen gör bedömningen att Skråmträsskolan måste tydliggöra sina rutiner i arbetet med särskilt stöd så att de uppfyller skollagens krav.

Skolenhetens åtgärdsprogram har en struktur baserad på kommunens digitala system Infomentor. I underlaget finns möjlighet att dokumentera anledning till åtgärdsprogrammet, styrkor på organisations-, grupp- och individnivå samt utvecklingsområden på dessa tre nivåer. Programmen omfattar rubrikerna lång- och kortsiktiga mål för det särskilda stödet, elevens behov, åtgärder samt uppföljning och utvärdering.

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår dock inte hur stödåtgärderna konkret ska följas upp och utvärderas. De kortsiktiga målen är inte heller konkreta för att kunna utvärderas. Exempelvis anges komma igång med läsningen och utöka sin förmåga att skriva, vilket inte tydligt relaterar till elevens behov. Samma behov som exempelvis enskild undervisning återkommer i flera av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av. Enligt skollagen ska det av åtgärdsprogram framgå vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur rutinerna ska följas upp och utvärderas.

Författning:

3 kap. 8–9 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn bedriver inte en systematisk uppföljning och utvärdering på skolenhetsnivå.

Motivering:

Skelleteå kommun har ett system för sitt kvalitetsarbete. Det finns en tydlig struktur i olika steg av kommunens planerings- och uppföljningsarbete som bland annat innebär att Skråmträsskolan ska planera och utvärdera sin verksamhet. Förvaltningens utvecklingsgrupp analyserar och ger återkoppling till upptagningsområdet, som i detta fall är Burträsk där Skråmträsskolan ingår.

I Skråmträsskolans planering av kvalitetsarbetet är läroplanens områden Normer och värden, Kunskaper, Elevers ansvar och inflytande prioriterade områden för läsåret 2011/12. I dessa är mål, aktiviteter och mått dokumenterade. De aktiviteter som anges är av generell karaktär och anger mer former för arbetet än sätt att nå uppsatta mål.

När det gäller uppföljning och utvärdering framgår av dokumentation och i intervju med rektorn att Skråmträsskolan saknar en sammanställning och analys av verksamhetens måluppfyllelse i förskoleklassen. Vidare framgår att rektorn har god kunskap om vilka elever som riskerar att inte nå målen. Rektorn uppger sig dock inte begära in elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i årskurs 5 och i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3. Analys av de nationella provresultaten genomförs däremot inte av elevernas kunskapsresultat på skolenhetsnivå, enligt rektorn. Skolan saknar därmed viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete för att kunna vidta relevanta åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen. Enligt skollagen ingår i rektorns resultatansvar att på skolenhetsnivå följa och utvärdera elevernas kunskapsresultat i syfte att kunna vidta åtgärder för att utveckla undervisningen. När det gäller arbetet mot kränkande behandling följer rektorn regelbundet upp det förebyggande arbetet främst via samtal.

Även när det gäller varje steg i arbetsgången kring elever i behov av särskilt stöd saknar skolan en dokumenterad uppföljning, sammanställning och analys av arbetet. Rektorn känner till de stödåtgärder som genomförs vid skolenheten men uttrycker att en samlad dokumentation av resultaten behöver förbättras. Det saknas också strukturerade utvärderingar av skolans vidtagna åtgärder för elever i behov av särskilt stöd. Av åtgärdsprogram framgår exempelvis att elevers behov av särskilt stöd inte är tydligt relaterade till de åtgärder som vidtas och att samma åtgärder ges till olika elever.

Författning:

4 kap. 4, 6 §§ skollagen, Lgr 11 2 Övergripande mål och riktlinjer avsnitt 2.8
Rektorns ansvar.

Anmärkning:

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Skolans insatser framgår inte på ett tydligt sätt i de individuella utvecklingsplanerna.

Motivering:

Rektorn uppger att utvecklingssamtal genomförs med alla elever varje termin om hur deras kunskapsutveckling bäst kan stödjas. Skråmträsskolan upprättar individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen för samtliga elever. I den framåtsyftande delen finns rubriker där det ska framgå vad skolan ska göra och vad elever och vårdnadshavare kan göra.

I de planer Skolinspektionen tagit del av, är skolenhetens insatser för att eleven ska nå målen inte tydligt framskrivna. Skolan beskriver i generella termer vad skolan ska göra som exempelvis ge lämpliga uppgifter, träna på det som eleven behöver utveckla, se till att ge lagom utmaning. Insatserna speglar inte hur undervisningen ska stödja elevers utveckling och insatserna är inte tillräckligt precisa för att kunna utvärderas. En IUP ska, enligt skollagen, sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Skolenhetens ansvar för undervisningen och dess insatser är således centrala att redogöra för.

När det gäller skriftliga omdömen finns omdömen om elevernas kunskapsutveckling i relation till kunskapskraven. Skolinspektionen vill klargöra att, skriftliga omdömen utifrån kunskapskraven i Lgr 11 ska, från och med årskurs 4, ges i varje enskilt ämne inom det samhälls- och naturorienterande ämnena, även om undervisningen är ämnesövergripande. Mot bakgrund av att Skråmträsskolan genomför utvecklingssamtal och ger skriftliga omdömen bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig som dock måste åtgärdas.

Författning:

10 kap.13 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Skråmträsskolan redovisar ingen dokumenterad sammanställning och analys av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklassen.

Skolenhetens bedömning av måluppfyllelsen i årskurs 3 visar att fler elever nått målen i svenska och färre i matematik jämfört med de nationella provresultaten. Resultaten av de nationella proven i ämnena svenska och matematik i årskurs 3 redovisas för åren 2009–2011. Enligt den redovisningen når nästan alla elever kravnivån för godkänt i matematik och färre elever når kravnivån i svenska. (Elevantalet understiger 10 vilket gör att det dubbelprickas i den officiella statistiken).

För åren 2010–2011 redovisar skolenheten elevernas måluppfyllelse i årskurs 5 i alla ämnen förutom i de enskilda ämnena inom det samhälls- och naturorienterande ämnena. Dessa resultat visar att alla elever når målen för årskurs 5 i alla ämnen/ämnesblock förutom engelska, matematik och svenska. År 2011 är måluppfyllelsen i engelska lägst.

Under åren 2007–2010 redovisar skolenheten resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5. Det framgår att nästan alla elever nått kravnivån för godkänt i matematik och svenska och i engelska har en lägre andel elever nått kravnivån under dessa år. För år 2011 redovisas inga resultat av de nationella ämnesproven eftersom de inte genomfördes då. Se vidare under Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen.

Kommunen genomför enkäter kring bland annat trygghet och trivsel i årskurserna 2, 5 och 8. Resultaten för elever i årskurs 2 i Skråmträsskolan ligger i nivå med kommunens resultat år 2009. För årskurs 5 är resultaten något högre än kommunens. Det framgår av dokumentation och i intervju med rektorn att det bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete vid skolenheten. Ordningsregler finns utarbetade under medverkan av elever och de följs enligt rektorn. Skolan är exempelvis fri från skadegörelse. Rektorn uppger att värdegrundsarbetet regelbundet följs upp främst genom samtal men också via kommunens enkäter.

Beskrivning av Skråmträsskolan

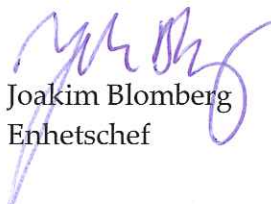
Skråmträsskolan ligger cirka 20 km väster om centrala Skellefteå och bedriver utbildning för 42 elever. Skolenheten omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–5 samt fritidshem. Eleverna är organiserade i åldersblandade klasser, förskoleklass och årskurserna 1–2 samt årskurserna 3–5. Personalen

bildar ett arbetslag som består av förskollärare, grundskolelärare och fritidspedagog. Skolenheten leds av en rektor som också ansvarar för verksamheterna vid Bygdsiljumskolan samt två förskolor.

Bedömning av fritidshemmets verksamhet redovisas i ett separat kommunövergripande beslut.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Ewa Lindberg och Jonas Hedström.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Solweig Bäckman
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).